

stage zelfstandig bergwandelen bivak Noorwegen 2014

Na een lange treinrit vanuit Oslo arriveer ik op zaterdag 19 juli als laatste aan de berghut Finsehytta in Finse, een klein gehucht die aan de voet ligt van de Hardangerjøkulengletsjer in Noorwegen. Mijn medereizigers (Griet, Peter, Chris, Katrijn, Petra, Dieter, Oskar) en de begeleider Philippe hebben reeds een bivak opgezet aan de overkant van het meer, maar er is geen tijd om mij te installeren, want het avondeten in de Finsehytta staat op ons te wachten. Daar krijgen we veel lekkers, en kunnen een goede bodem leggen voor de vijfdaagse bivaktocht. Als afsluiter van de avond heeft Philippe een bergquiz in petto. Dit is een ideaal moment om kennis te maken met de anderen. Na de gezelligheid van de Finsehytta keren we terug naar onze bivakplaats voor een eerste goede nachtrust.

ZONDAG 20 JULI

Om 9 uur staat een kleine dagtocht naar de voet van de gletsjer op het programma, met theorie- en praktijklessen. Dit is een goede opwarmer voor de vijfdaagse bivaktocht die volgt. Het weer is goed en iedereen heeft er zin in. We krijgen eerst uitleg over het gebruik van een topografische kaart, kompas en hoogtemeter. Na even wandelen komen we het eerste sneeuwveld tegen en Philippe toont hoe we dit op een correcte manier kunnen oversteken, met onder andere het gebruik van een piolet (lees: wandelstok op hoogte ingesteld van een piolet) en de correcte staptechniek.

Ons middageten nuttigen we op de morenen van de gletsjer – dat is het puin dat door de gletsjer is meegevoerd - en hierna is het weer tijd voor praktijkoefeningen. We oefenen onder andere de valtechniek in de sneeuw.

's Avonds aan onze bivakplaats is het tijd om voor de eerste keer zelf eten te maken, maar dankzij Philippe is dit niet gewoon een kant-en-klaar gedroogd zakje. Philippe heeft immers voor elke avond een gerecht klaargemaakt en gedroogd. Vandaag staat op een Noors lapje op het menu. Welke ingrediënten het bevat weet ik niet meer, maar het geluid van schrapende potten en voldane gezichten zegt meer dan genoeg. Dat belooft voor de rest van de stage.

Als avondactiviteit staat het marsplan op het programma. We weten nu in detail wat we de komende dag(en) mogen verwachten. Met ons hoofd vol informatie en zin om aan de volgende dag te beginnen gaan we slapen.

MAANDAG 21 JULI

Na een korte nacht – echt donker wordt het nooit - staan we om 8.00u op om onze bivakplaats op te ruimen, het laatste materiaal te verdelen en stevig te ontbijten. Met een stralende zon beginnen we aan het eerste deel van de vijfdaagse tocht rond de Hardangerjøkulengletsjer. Eerst nog theorie over het weer - en meer specifiek het ontstaan van wind – en daarna gaan we op pad. We wandelen al snel in de ruige noordelijke kant van de gletsjer, met veel sneeuw en riviertjes. De reeds aangeleerde technieken komen al van pas in de sneeuw en we oefenen tijdens de pauzes veel met kaart en kompas.

We wandelen in een prachtig landschap met een mooi uitzicht op de gletsjer en enkele grote meren. Het lijken wel de Alpen, nochtans zijn we in Noorwegen, en "maar" op 1500 meter.

Rust wordt ons niet gegund: tijdens de middag krijgen nog meer les over het weer, luchtdruk en de wolken. Maar ik hoor niemand klagen en zodra Phillip begint te vertellen is iedereen heel aandachtig. Na onze middagpauze is de route vlakker, maar het is wel nog een stevig eind. Langzaam zien we het landschap veranderen en komen plukjes groen tevoorschijn.

Halverwege de middag zien we een probleem: een overhellend sneeuwveld langs een meer dat reeds veel zonlicht te verduren heeft gekregen. Er rijzen wat twijfels in de groep, maar nadat Philippe het probleem vakkundig heeft bestudeerd zetten we uiteindelijk de weg verder. Na een lange tocht - omen we eindelijk in de vallei, met een mooi zicht op de gletsjer en een meer. Hier trekken we onze volgende bivakplaats op, in de buurt van de onbemande hut Rembesdalseter (blijkbaar wel bemand in juli-augustus). We halen snel water voor de avondmaaltijd. We krijgen pasta in een Italiaans jasje voorgeschoteld en het smaakt heerlijk na deze dag! De vele muggen, vermoeidheid en de gevulde buik zorgen ervoor dat we al snel onze slaapzak opzoeken.

DINSDAG 22 JULI

Na een goede nachtrust en het ontbijt zijn we klaar voor de tweede dag van de tocht. De tweede dag is vergelijkbaar met eerste, althans wat het aantal hoogtemeters en kilometers betreft. We beginnen met een lange steile klim. Iedereen volgt een eigen tempo, maar er is altijd visueel contact. Naarmate de stijging mindert gaat de omgeving over in een ruwer, desolaat landschap met vele meren en ijskoude rivieren. We zien regelmatig de gletsjer.

We hanteren vaak kaart en kompas, en Philippe laat ons graag nadenken. Het mooi weer is ondertussen verdwenen, langzaam beginnen de wolken op te hopen. "Stau" legt Philippe uit, en wat later begint de eerste regenbui. Wanneer we de laatste afdaling richting de vallei aanvangen - een gebied met een groot meer en zelfs enkele bomen - zijn de rotsen gelukkig al opgedroogd. Op het moment dat we denken dat we bijna onze bestemming bereikt hebben, blijkt dat we toch nog een zonnige laatste slotklim voor de boeg hebben, naar een bivakplaatsje in de buurt van de Kjeldebuhut. We zetten snel de tent recht, en schuiven daarna aan voor het eten: Couscous à la Marocain. We genieten van een prachtig uitzicht op twee meren en het licht dat nooit echt verdwijnt.

WOENSDAG 23 JULI

We worden wakker worden in een warm zonnetje en springen even het water in, om daarna met hernieuwde energie aan de derde dag beginnen. Vandaag een iets kortere tocht en weinig hoogtemeters, met als eindpunt de oudste hut van DNT in Noorwegen: de Krækkja. Gedurende het eerste deel van de tocht is het warm, en tijdens de pauzes is er, zoals altijd, een theorieles. Vandaag is het onderwerp: EHBO.

's Middags hebben we allemaal wel zin in verfrissing en we nemen een duik in één van de vele meren. Als het einde van de middag nadert, zien we de Krækkja hut tussen twee grote meren, en rest ons enkel nog een afdaling. Bij aankomst genieten we eerst nog van het zonnetje, de bevrijding van de schoenen en een halve liter bier!

Na de moeizame zoektocht naar een bivakplaats en het avondeten, leren we meer over UTM-coördinaten en de geodetische datum, met als afsluiter enkele oefeningen. Moe en roodgebruind zoeken we daarna onze slaapzak op.

DONDERDAG 24 JULI

We staan op om 8 uur en er is voorlopig amper een wolkje aan de lucht. We zien wel enkele cirruswolken, wat niet veel goeds voorspelt. Vandaag wandelen we langzaam omhoog, terug naar het noorden van de gletsjer. Er liggen vele grote rotsblokken op ons pad en we hebben geluk dat het (nog) niet regent. 's Middags straalt de zon en wagen we ons aan een zwempartij, maar langzaam zien we meer bewolking en regen in de verte. Gelukkig blijft het, ondanks de dreiging, de hele dag droog.

In de namiddag is het weer tijd voor een praktijkoefening: gebroken been/redding. Later op de middag houden we – na het vinden van één van de weinige goede bivakplaatsen – het wandelen voor bekeken. We koken kip curry, en na het eten wordt het idee geopperd om het laatste deel van de tocht 's nachts te wandelen. Het nachtelijke licht brengt het landschap immers in een heel andere sfeer. We komen overeen dat Philippe om 2 uur 's nachts zal opstaan om te kijken of de condities goed zijn (bij regen of te donker gaan we het niet doen). Wij kruipen snel onze tent in zodat we niet te moe te zijn voor een nachtwandeling.

“NA WAT TOUWPRET IS HET WEER TIJD OM EEN STUKJE TE WANDELEN, MAAR PHILIPPE HEEFT DUIDELIJK GEEN ZIN IN EEN GEMAKKELIJKE DAG EN WIL EEN WHITE OUT ENSCENEREN...”

VRIJDAG 25 JULI

Helaas: op het moment dat Philippe vanonder de tarp kruipt, gaan de hemelshuizen open. Hij besluit om iedereen te laten slapen, waardoor we die ochtend goed uitgerust zijn. We hebben zin in het laatste stuk van de tocht en willen nog zoveel mogelijk bijleren.

Al na een half uurtje stoppen we om enkele touwtechnieken te leren: een veiligheidslijn hangen, een machard knoop, vissersteek of gordel met bandlus maken,... Na wat touwpret is het weer tijd om een stukje te wandelen, maar Philippe heeft duidelijk geen zin in een gemakkelijke dag en wil een white out ensceneren, waarbij we alleen met marsplan en kompas verder zullen wandelen. Eerst nog even meten in hoeveel stappen je 100 meter wandelt en dan zijn we er klaar voor.

Voor we het weten staan we opnieuw aan onze eerste bivakplaats en is er enkel nog het meer tussen ons en een frisse pint in de Finsehytta. Als feestmaaltijd heeft Philippe boerenstoemp voorzien en als dessert lekkere pannenkoeken met appeltjes (eigenlijk voorzien voor een langdurige regenpauze).

Zo komen we langzaam aan het einde van de stage, nog even een moment om de stage in groep te doorlopen en afscheid te nemen. Daarna gaan we elk veilig terug naar huis. Merci Philippe om deze mooie tocht te plannen, jouw kennis te delen en voor het lekkere eten te zorgen. Verder ook merci aan Peter, Griet, Chris, Dieter, Petra en Katrijn voor het goede gezelschap, de leuke sfeer en hopelijk tot op een volgende tocht!

NOOT:

Oskar, vooreerst heel erg bedankt voor dit mooie verslag. Ik hoop dat het de lezers zin geeft om deel te nemen aan een stage zelfstandig bergwandelen (bivak). Het leert je om op een zelfstandige wijze een tocht te kiezen, hem voor te bereiden, uit te voeren en bij te sturen. De KBF en de clubs organiseren er elk jaar meerdere. Deze stage is een specifiek aanbod gericht op bivakkeren in de bergen en ingericht door de KBF. Vorig jaar in de Italiaanse bergen aan de Lago Majjiore, dit jaar in Noorwegen aan de Hardangervidda. Kijk naar de kalender vanaf januari waar de stage volgend jaar zal plaatsvinden.

Wat men moet leren doen, leert men door het te doen (Aristoteles)

reiswijzer

PERIODE

zaterdag 19 juli tot zaterdag 26 juli

VERVOER / TRANSPORT

Vliegtuig Brussel Airlines: Brussel - Oslo
trein NSB: Oslo - Finse

ACCOMMODATIE / VERBLIJF

tarp / tent

MATERIAAL

Trekrugzak - tent - kleren - kookmateriaal

RELEVANTE WEBSITES

finsehytta.turistforeningen.no
<http://www.visitrallarvegen.no/nb/hardangerj%C3%B8kulen/visit-rallarvegen/hardangerj%C3%B8kulen>

NIVEAU - beginner

KAARTEN

Wandelkaart 10039 Hardangerjøkulen topografische kaart
|Nordeca (7071940100399)

VEILIGHEID

Veilig, tenzij bij regen kunnen rotsen gevaarlijk glad zijn door moslaag

GEZONDHEID

Fit en kunnen wandelen met "zware rugzak"

NODIGE DOCUMENTEN

identiteitskaart

PRIJS

transport: +- 300 euro
Organisatiekosten: 225 € plus het eten...